

การเมืองการปกครองของไทย

ISBN974-86361-1-6

320.3593
132

วิจิตร ภูมิพล, บ.บ., ศ.บ.(รัฐ) - Ed.D.(Can.)

เรื่อง	หน้า
คำนำ	(3)
สารบัญเรื่อง	(5)
สารบัญภาพ	(8)
สารบัญตาราง	(8)

ภาค 1 พื้นฐานการเมืองการปกครอง	1
--------------------------------	---

บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	1
---	---

ความนำ11 ความหมายของการเมือง1 ความสำคัญของการเมือง4 วิวัฒนาการของการศึกษากการเมือง5 ขอบข่ายของวิชาการเมืองหรือรัฐศาสตร์8 แนวทางการศึกษากการเมืองการปกครอง10 ความสัมพันธ์กับวิชาอื่น14 คำถามทบทวนและกิจกรรมท้ายบทที่1-16

บทที่ 2 การจัดองค์การทางการเมือง : รัฐ	17
--	----

ความนำ17 ความหมายของรัฐ17 องค์ประกอบของรัฐ18 รูปของรัฐ23 ทฤษฎีกำเนิดรัฐ 24 วิวัฒนาการของรัฐ30 การรับรองรัฐ33 สิทธิของรัฐ34 หน้าที่ของรัฐ35 ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสังคม36 นโยบายของรัฐ42 คำถามทบทวนและกิจกรรมท้ายบทที่2-43

๙. บทที่ 3 อำนาจอธิปไตย	44
-------------------------	----

ความนำ44 แนวความคิดเกี่ยวกับอำนาจอธิปไตย44 ลักษณะของอำนาจอธิปไตย48 ประเภทของอำนาจอธิปไตย50 ทฤษฎีกัดค้านอำนาจอธิปไตยของรัฐ53 คำถามทบทวนและกิจกรรมท้ายบทที่3-54

๙. บทที่ 4 รัฐบาล	56
-------------------	----

ความนำ56 รูปแบบรัฐบาล56 พิจารณาตามจำนวนผู้มีส่วนร่วมในการใช้อำนาจ57 พิจารณาตามหลักการแบ่งสรรอำนาจ58 พิจารณาตามหลักการแบ่งแยกอำนาจ59 คำถามทบทวนและกิจกรรมท้ายบทที่4-67

๙. บทที่ 5 การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ	68
---	----

ความนำ68 ระบบเศรษฐกิจ68 ระบบทุนนิยมหรือระบบนายทุน69 ระบบสังคมนิยม72 ระบบเศรษฐกิจแบบผสม78 ระบบการเมืองการปกครอง79 ระบบการเมืองการปกครองในอดีต79 ระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย82 ระบบการเมืองการปกครองแบบเผด็จการ91 ระบบการเมืองการปกครองแบบผสม96 คำถามทบทวนและกิจกรรมท้ายบทที่5-96

บทที่ 6 ประชาชนกับบทบาททางการเมือง

98

ความนำ 98 องค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อบทบาททางการเมืองของประชาชน 98 สิทธิหน้าที่ และเสรีภาพของประชาชน 98 ความสำนึกทางการเมือง 99 วัฒนธรรมทางการเมือง 100 การเข้าร่วมทางการเมือง 104 การออกเสียงเลือกตั้ง 105 การแสดงความคิดเห็นและการออกเสียงประชามติ 106 การแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อมวลชน 106 การรวมกลุ่มผลประโยชน์ 107 การรวมกันเป็นพรรคการเมือง 109 คำถามทบทวนและกิจกรรมท้ายบทที่ 6-110

บทที่ 7 พรรคการเมือง

111

ความนำ 111 ความหมายของพรรคการเมือง 111 ลักษณะของพรรคการเมือง 113 บทบาทหน้าที่ของพรรคการเมือง 113 ความสำคัญของพรรคการเมือง 115 กำเนิดและวิวัฒนาการของพรรคการเมือง 117 ระบบพรรคการเมือง 118 คำถามทบทวนและกิจกรรมท้ายบทที่ 7-120

ภาค 2 การเมืองการปกครองของไทย

121

บทที่ 8 ภูมิหลัง เหตุการณ์ และการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองของไทย

121

ความนำ 121 การปกครองสมัยสุโขทัย 122 การปกครองสมัยอยุธยา-รัตนโกสินทร์ตอนต้น 125 การปกครองสมัยปฏิรูปการปกครองระบอบที่ 5-131 เหตุการณ์ปฏิรูป 131 การปฏิรูปการปกครองส่วนกลาง 132 การปฏิรูปการปกครองส่วนภูมิภาค 134 การปฏิรูปการปกครองส่วนท้องถิ่น 134 การเปลี่ยนแปลงการปกครองสู่ระบอบประชาธิปไตย 137 แนวความคิดในการเปลี่ยนแปลงการปกครอง 137 เหตุผลของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง 138 ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงการปกครอง 139 เป้าหมายและอุดมการณ์ของคณะราษฎร 142 สถาบันการปกครองหลังการเปลี่ยนแปลง 142 เศรษฐกิจ 144 การพระราชสมภพ 146 การกบฏ ปฏิวัติ รัฐประหาร 149 การปฏิรูปการเมืองไทยในปัจจุบัน 156 ความเป็นมาของการปฏิรูปการเมือง 156 กระบวนการปฏิรูปการเมือง 157 การปฏิรูปการเมืองตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ 159 คำถามทบทวนและกิจกรรมท้ายบทที่ 8-165

บทที่ 9 สถาบันทางการเมืองการปกครองของไทย

166

ความนำ 166 รัฐธรรมนูญ 166 ความหมายและความสำคัญของรัฐธรรมนูญ 166 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 167 รูปแบบรัฐบาลตามรัฐธรรมนูญของไทย 181 ปัญหาความไม่มั่นคงของรัฐธรรมนูญไทย 182 เปรียบเทียบระยะเวลาการใช้รัฐธรรมนูญไทย 184 พระมหากษัตริย์ 187 พระมหากษัตริย์ในฐานะประมุขแห่งรัฐ 188 พระมหากษัตริย์กับประชาชน 192 รัฐสภา 197 รูปแบบรัฐสภา 197 องค์ประกอบและที่มาของรัฐสภา 199 การยุบสภา 205 คณะรัฐมนตรี 206 ที่มาและองค์ประกอบของคณะรัฐมนตรี 206 คุณสมบัติของรัฐมนตรี 206 อำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี 207 การสิ้นสุดของคณะรัฐมนตรี 208 ปัญหาของคณะรัฐมนตรีไทย 208 ศาล 209 ศาลรัฐธรรมนูญ 209

ศาลยุติธรรม209 ศาลปกครอง211 ศาลทหาร211 พรกก้าวเมืองไทย212 ความเป็นมาของพรรค
การเมืองไทย212 ลักษณะของพรรคการเมืองไทย215 ปัญหาพรรคการเมืองไทย218 แนวทางใน
การแก้ปัญหาพรรคการเมืองไทย219 คำถามทบทวนและกิจกรรมท้ายบทที่ 9-222

บทที่ 10 กระบวนการทางการเมืองการปกครองของไทย

223

ความนำ223 การเลือกตั้ง223 ความหมายและความสำคัญของการเลือกตั้ง223 หลักการเลือกตั้งใน
ระบบประชาธิปไตย224 วิธีการเลือกตั้ง225 การคิดคะแนนเสียงเลือกตั้ง228 สิทธิเลือกตั้งและ
สมัครรับเลือกตั้ง232 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง233 คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร233 คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา234 ปัญหาการเลือกตั้งของ
ไทย234 ปัญหาจากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง234 ปัญหาจากผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมืองที่
สังกัด236 ปัญหาจากส่วนราชการ239 ปัญหาจากระบบการเลือกตั้ง239 เทคนิคและกลวิธีในการ
โง่งการเลือกตั้ง239 แนวทางการแก้ปัญหาการเลือกตั้ง240 การบัญญัติกฎหมาย241 ความหมาย
และความสำคัญ241 การเสนอร่างพระราชบัญญัติ241 การพิจารณาว่าพระราชบัญญัติ243 การ
ขึ้นยี่ร่างพระราชบัญญัติ245 การตราพระราชบัญญัติ248 การประกาศใช้พระราชบัญญัติ248 คำถาม
ทบทวนและกิจกรรมท้ายบทที่ 10-249

บทที่ 11 การบริหารราชการแผ่นดินของไทย

250

ความนำ250 ระบบราชการ250 ระบบราชการไทย251 ข้าราชการ252 ข้าราชการประจำ252 ข้าราชการการเมือง252 การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน253 หลักการรวมอำนาจ253 หลักการ
แบ่งอำนาจ255 หลักการกระจายอำนาจ257 ~~X~~ การบริหารราชการส่วนกลาง261 สำนักงานก
รัฐมนตรี261 กระทรวง265 ทบวง270 กรม270 ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักงานกรัฐมนตรี
กระทรวง ทบวง กรม272 ~~X~~ การบริหารราชการส่วนภูมิภาค273 จังหวัด274 อำเภอ278 กิ่งอำเภอ280
ตำบล281 หมู่บ้าน281 ~~X~~ การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น282 ลักษณะของการบริหารราชการส่วน
ท้องถิ่น283 องค์การบริหารส่วนจังหวัด283 เทศบาล288 สภาตำบลและองค์การบริหารส่วน
ตำบล295 กรุงเทพมหานคร299 เมืองพัทยา309 สุขาภิบาล318 ปัญหาการปกครองท้องถิ่นของ
ไทย324 คำถามทบทวนและกิจกรรมท้ายบทที่ 11- 327